

İŞ KAZASI NEDENİYLE GELİR BAĞLANMASI İŞVERENİN SORUMLULUĞU

I- YASA HÜKÜMLERİ

1- İşverenin iş kazasını bildirme yükümlülüğü:

5510 sayılı yeni Sosyal Güvenlik Yasası'nın 13.maddesi 2.fıkrası (a) bendine göre, iş kazasının işveren tarafından kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma en geç kazadan sonraki üç (3) iş günü içinde bildirilmesi zorunludur. (Eski 506 sayılı Yasa'nın 27.maddesine göre en geç iki gün içinde bildirilmesi zorunludur.)

2- İş kazasından sağlanan haklar

5510 sayılı Yasa'nın 16.maddesine (506 sayılı Yasa'nın 16. ve 19.maddelerine) göre, iş kazası geçiren işçiye:

- Geçici işgöremezlik süresince işgöremezlik ödeneği verilir.
- Meslekte kazanma gücünün en az %10'unun yitirilmesi durumunda sürekli işgöremezlik geliri bağlanır.

3- Ödenek ve gelirlere esas tutulacak kazançlar

5510 sayılı Yasa'nın 17.maddesine göre, ödenek ve gelirlere esas tutulacak günlük kazanç, kaza tarihinden önceki oniki ayın son üç ayı içinde 80.maddeye göre hesaplanacak prime esas kazançlar toplamının, bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır.

4- Geçici işgöremezlik ödeneğinin miktarı

5510 sayılı Yasa'nın 18.maddesine (506 sayılı Yasa'nın 89.maddesine) göre :

- Yatarak tedavilerde günlük kazancın yarısı,
- Ayakta tedavilerde günlük kazancın 2/3'ü ödenir.

5- Sürekli işgöremezlik gelirin hak kazanma

5510 sayılı Yasa'nın 19.maddesine (506 sayılı Yasa'nın 19.maddesine) göre:

- Sürekli tam işgöremezlikte %70 oranında gelir bağlanır.
- Sürekli kısmi işgöremezlikte %70 olarak hesaplanan gelirin işgöremezlik oranı kadar olan bölümü bağlanır.
- Sigortalı yaşam boyu başka birinin bakımına muhtaç ise gelir bağlama oranı %100'dür.

6- Sürekli işgöremezlik gelirin başlangıcı

5510 sayılı Yasa'nın 19.maddesi 5.fıkrasına göre, sürekli işgöremezlik gelirin başlangıcı:

- Geçici işgöremezlik gelirin sona erdiği tarih veya
- Geçici işgöremezlik tespit edilmeden, sigortalı işçi, doğrudan sürekli işgöremezlik durumuna girmişse, buna ilişkin rapor tarihini takip eden ay başından ödenmeye başlanır.

Yürürlükten kalkan 506 sayılı Yasa'nın 25/Son maddesine göre de "Sürekli işgöremezlik geliri, rapor tarihinden sonraki ay başından ödenmeye başlanır.

II- YASA HÜKÜMLERİNİN SOMUT OLAYA UYGULANMASI:

1- Sürekli işgöremezlik gelirinün ödenmeye başlayacağı tarih:

Geçici işgöremezlik (istirahat) süresinin sona erdiği ve maluliyetin kesinleştiği rapor tarihini 02.03.2008 olarak bildirmenize ve bu tarihi takip eden aybaşı 01.04.2008 olmasına göre, sürekli işgöremezlik gelirinün 2008/Nisan ayı başından ödenmeye başlanması zorunludur. Eğer eksik ödeme varsa, önce bir dilekçe ile Kurum'a başvurmalısınız.

2- Gelirin hangi tarihte bağlandığını açıkça belirtmemişsiniz.

Yasa hükmünce, yukarda belirttiğimiz gibi, gelir başlangıcı kesin maluliyet raporunu izleyen aybaşı (somut olayda 2008/Nisan) olmasına karşın, neden dolayı 22.05.2009 tarihinden ödenmeye başlayacağını yeterince açıklamamışsınız. Bunu anlayamadık.

3- Geçici işgöremezlik ödeneği ödenip ödenmediği:

Bu konuda sorunuzda açıklık yoktur. Sigortalı işçi, doğrudan mı sürekli işgöremezlik durumuna girmiştir, yoksa maluliyet raporunun verildiği 02.03.2008 tarihinden önce geçici tam işgöremezlik durumunda mı idi. Öyle ise bu dönemde yatarak veya ayakta tedavi sırasında geçici işgöremezlik ödeneği ödendi mi, bu konuda yeterli açıklama yapmamışsınız.

4- İşveren eksik prim yatırmış ve çalışma gün sayılarını eksik bildirmiş ise:

Buna ilişkin açıklamalarınızı da tam anlayamadık. Lütfen bu sorunu 5510 sayılı Yasa'nın 17.maddesini inceleyerek çözmeye çalışın. İşveren Kurum'a eksik bildirimde bulunmuşsa, tespit davası açmanız gerekecektir. (5510 sayılı Yasa m.86/9 ve 506 sayılı Yasa m.79/8) Tespit davası Kurum'a ve işverene karşı açılır.

5- İşverene karşı açacağınız maddi ve manevi tazminat davası:

a) İşçinin %100 (yüzdeyüz) beden gücü kaybına uğraması durumunda, aynı zamanda yaşam boyu başkasının bakımına muhtaçlık söz konusu olur ki, bunun tazminatı çok yüksektir. Tamamı Kurum tarafından karşılanmaz. Onun için işverene karşı maddi ve manevi tazminat davası açmalısınız.

b) Tazminat hesabın esas kazançlar, ücret bordrolarında gösterilenlerin üzerinde ise, bunu tanıklarla ispat edebilirsiniz. Ücret bordroları imzalı olsa dahi. İşçinin gerçek ücreti, kıdemine ve ustalık derecesine göre araştırılır. Gerektiğinde ilgili meslek kuruluşundan veya ticaret odasından emsal kazançlar sorulur.

6- Olay trafik-iş kazası olduğuna göre, kaza yapan aracın Trafik Sigortasından tazminat istemeyi denemelisiniz.

7- İş kazası nedeniyle işverene karşı açılan tazminat davalarında, bağlanan gelirlerin peşin değerlerinin indirilmesinde önemli sorunlar yaşamaktayız. Bu konuyu zaman bulduğumda SİTE'mizde işleyeceğim.

Başarı dilekleriyle.

ÇELİK AHMET ÇELİK